

Egenkontroll

Nötköttsproduktion

Detta är en checklista för dig som har KRAV-certifierad nötköttsproduktion. Här har vi samlat de viktigaste reglerna ur kapitel 5 Djurhållning som berör produktion av nötkött. Du kan enkelt fylla i listan, antingen direkt på datorn eller utskrivnen på papper. Du kan använda den för att årligen stämna av din produktion mot reglerna – till exempel som en förberedelse inför kontrollbesöken. Detta hoppas vi kommer underlätta både för dig och din revisor.

Egenkontrollen är tänkt som ett hjälpmedel så att du får en överblick över de regler som rör den djurproduktion du har – men den är inte tänkt som en ersättning för KRAVs regelbok. I checklistan finns de flesta - men inte alla - regler som berör nötköttsproduktion - och vi har inte heller tagit med de allmänna regler och växtodlingsregler som du också ska följa som KRAV-certifierad.

För dig som har nötköttsproduktion gäller avsnitten 5.1 och 5.2 i kapitel 5 Djurhållning tillsammans med kapitel 2, 3 och 4 i KRAVs regler.

Varje punkt i listan har hänvisning till regelnummer i KRAVs regelbok – där du kan hitta regeltextern i sin helhet för att få mer detaljerad information. Ha därför gärna regelboken till hands när du fyller i listan. I kommentarsfältet kan du notera om det är något som inte uppfylls, eller som ska åtgärdas.

Vi har tagit fram dessa checklistor för egenkontroll som ett stöd inom flera produktionsformer:

- **Mjölkproduktion**
- **Nötköttsproduktion**
- **Får och Getter (mjölk- och köttproduktion)**
- **Grisproduktion**
- **Äggproduktion**
- **Slaktkycklingproduktion**

Har du förbättringsförslag eller andra synpunkter om egenkontrollen så kontakta oss gärna på regler@krav.se.

KRAVS SYN PÅ DJURHÅLLNING

Att våra husdjur ska ha det bra och får leva så naturligt som möjligt, i samklang med jord och människor är grunden i filosofin bakom KRAV-märket. Att djuren har möjlighet till naturligt beteende och socialt liv är lika viktigt som att de är friska och mår bra. Genom KRAVs regler och en trovärdig kontroll är det möjligt att marknadsföra KRAV-certifierad produktion på ett enhetligt sätt.

OM ATT MOTSVARA KONSUMENTERNAS FÖRVÄNTNINGAR

Vi vet att det finns en stor efterfrågan på KRAV-märkta produkter från gårdar som sätter djuromsorgen i fokus. Allt fler konsumenter väljer KRAV-märkt eftersom de vet att djuren har fått en bra djurmiljö med utevistelse, gott om bete och ett naturligt flockliv - något som KRAV också för fram i sin marknadsföring.

NÖTKÖTTSPRODUKTION

Svaren avser tiden

Datum: ____ - ____ - ____

Kalenderår.....

Senaste 12 månaderna

Egenkontroll gjord av: .....

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	J A	N E J	E J R E L E - V A N T	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
KARENSTIDER VID INTRÄDE						
1	5.2.1.1	<p>Om du är nyansluten: har du uppfyllt karenstiderna vid omläggning från konventionell produktion innan du sålt några produkter som KRAV-certifierade?</p> <p><i>Karenstiderna är:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 12 månader för produktion av kött och hudar, dock minst 3/4 av djurets livstid. <p><i>Alternativt</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 24 månader för kött och hudar när mark och djur samtidigt läggs om till KRAV-certifierad produktion. Du ska då utfodra djuren huvudsakligen (till mer än 50 procent) med eget foder från den mark som ingår i omställningen, och behöver inte ta hänsyn till reglerna för användning av eget karensfoder. 	☐	☐	☐	
DOKUMENTATION						
2	5.1.4.2	<p>Har du följande väl dokumenterat och samlat? Alla djur och djurgrupper ska kunna identifieras. Dokumentationen ska sparas i minst två år.</p>				
		• Födda, inköpta, sålda och döda djur.	☐	☐	☐	
		• Alla skador och sjukdomar.	☐	☐	☐	
		<p>• Alla behandlingar, resultat och eventuell karenstid.</p> <p><i>Även de behandlingar du själv utför, samt injektioner med selen, fodertillskott eller andra preparat.</i></p>	☐	☐	☐	
		• Kastrering och avhoming.	☐	☐	☐	
		• Utevistelseperiodens början och slut.	☐	☐	☐	
		• Betesperiodens början och slut.	☐	☐	☐	
		• Tillfällig innevistelse för djurgrupper eller enstaka djur	☐	☐	☐	
		• Vilka uppbundna nötkreatur som inte rastas, orsak och/eller väderförhållanden ska tydligt anges.	☐	☐	☐	
		• Tillfällig uppbinding av djur, vilket djur och tid.	☐	☐	☐	
		<p>• Inköp av foder, fodertillskott, tillsatser och konserveringsmedel.</p> <p><i>Innehållsdeklarationer ska finnas för sammansatta produkter.</i></p>	☐	☐	☐	
		• Produktion av eget foder.	☐	☐	☐	
		• Försäljning av produkter.	☐	☐	☐	
		• Anmärkningar i samband med slakt.	☐	☐	☐	
		• Ritningar över byggnader, rastgårdar, betesfältor och drivgångar.	☐	☐	☐	

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	JA	NEJ	EJ RELEVANT	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
INKÖP AV DJUR						
3	5.1.5.1	Har du köpt in avels- eller rekryteringsdjur?	☐	☐	☐	Om Nej gå vidare till punkt 4.
	5.1.5.3	Om Ja: är djuren KRAV-certifierade?	☐	☐	☐	Om Ja, gå vidare till punkt 4.
	5.1.5.3	Om de inköpta djuren inte är KRAV-certifierade: är de EU-ekologiska? <i>EU-ekologiska djur för avel och rekrytering får köpas in om KRAV-djur inte finns att tillgå, dock ej om inköp sker regelbundet.</i>	☐	☐	☐	Om Ja, gå vidare till punkt 4.
	5.1.5.3 5.2.2.2	Om de inköpta djuren inte är KRAV- eller EU-certifierade: uppfyller du följande? • Du har sökt men inte funnit KRAV-certifierade djur med lämpliga egenskaper. • Avelsdjur - endast enstaka djur har köpts in. • Rekryteringsdjur - högst 10 procent konventionella kvigor per år har köpts in. <i>Hondjur får inte ha fött ungar, men kvigor får vara dräktiga. Procentandelen räknas på de kor och dräktiga kvigor som finns efter inköp.</i>	☐	☐	☐	
	5.2.1.2	Om du köpt in konventionella avels- eller rekryteringsdjur: har du följt karenstiden? • 12 månader för produktion av kött och hudar, dock minst 3/4 av deras livstid	☐	☐	☐	
4	5.1.5.2	Köper du in kalvar eller ungnöt för uppfödning till slakt?	☐	☐	☐	Om Nej, gå vidare till punkt 5.
	5.1.5.2	Om Ja: är djuren KRAV-certifierade eller under karens? <i>Det är inte tillåtet att köpa in konventionella eller EU-ekologiska djur för uppfödning till slakt.</i>	☐	☐	☐	
	5.1.5.2	Om Ja: sker det under samarbetsformer som säkrar en god djurhälsa? <i>Du ska kunna visa att samarbetsformerna är sådana att djuren bibehåller en god hälsa, och att djuren levereras direkt mellan gårdarna.</i>	☐	☐	☐	
	5.2.2.1	Om Ja: köper du från maximalt tre olika besättningar inom en 12-månaders period? <i>Köper du in kalvar och ungdjur från fler än tre besättningar ska din produktion vara ansluten till ett etablerat hälso-program.</i>	☐	☐	☐	

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	JA	NEJ	EJ RELEVANT	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
UTEVISTELSE OCH BETE						
5	5.1.71 5.1.75 5.2.3.7	Maximerar du djurens utevistelse? Genom att: • hålla djuren utomhus så mycket som möjligt, när väder- och markförhållandena tillåter. • erbjuda utevistelse minst en del av dagen på våren och hösten, (sammanlagt under minst 2 månader utöver betesperioden). • ordna en bra utevistelseyta med fast och torrt underlag som inte läcker växtnäring.	☐	☐	☐	
6	5.2.3.1 5.2.3.4	Har du alla nöt som är äldre än 6 månader ute på bete under mer än 12 timmar per dygn under betesperioden? <i>Du får hålla ungtjurar inne som är anmälda till slakt och som ska slaktas före:</i> • 15 juni i Götaland. • 1 juli i Svealand och Norrland. <i>Avelstjuror får hållas i obevuxen rastfålla.</i>	☐	☐	☐	
7	5.2.3.2	Har alla nöt över 6 månaders ålder ett bete som ger dem minst hälften av foderintaget under betesperioden? <i>Gäller inte ungtjuror.</i>	☐	☐	☐	
8	5.2.3.4	Har dina ungtjuror ett dagligt betesintag som motsvarar minst hälften av grovfoderintaget?	☐	☐	☐	
9	5.2.3.8	Följer du reglerna om tillfällig innevistelse under betesperioden, och dokumenterar det? <i>Nötkreatur får tillfälligt hållas inne högst 2 veckor vid betäckning, inseminering, sinläggning, för att föda eller före slakt.</i> <i>Du får också tillfälligt hålla djuren inne vid sjukdom, knottangrepp, otjänligt väder eller vid stor risk för rovdjursangrepp.</i>	☐	☐	☐	
10	5.1.71 5.1.75	Har djuren tillgång till utevistelse under vintern?	☐	☐	☐	Om Nej, gå vidare till punkt 11.
	5.1.75 5.1.11.3	Om Ja: har du ordnat så att ytan inte läcker växtnäring och att djuren har ett fast underlag och håller sig rena? <i>Marktytor som är högt belastade ska vara hårdgjorda, dränerade eller naturligt ha motsvarande funktion.</i>	☐	☐	☐	
11	5.1.74	Har du stängsel som är välskötta och uppfyller lagstiftningen? <i>Taggtråd ska undvikas. Om den används får den inte vara strömförande.</i> <i>Om du kombinerar taggtråd med elektrifierad slät elstängseltråd ska stängslet följa Jordbruksverkets föreskrifter.</i>	☐	☐	☐	

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	JA	NEJ	EJ RELEVANT	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
STALLFÖRHÅLLANDEN						
12	5.2.4.1- 5.2.4.6 Tabell 1	Uppfyller dina stallar utrymmesmåtten som gäller för djuren enligt reglema i avsnitt 5.2.4?	☐	☐	☐	
13	5.1.8.6	Är djurens liggplats torr, ren och dragfri, samt ströad? <i>Även om det finns madrass eller gummimatta, ska det finnas strö ovanpå. Ströhalm får vara konventionellt odlad.</i>	☐	☐	☐	
14	5.2.4.7	När korna kalvar inomhus: sker det i en kalvningsbox? <i>Kalvningsboxen kan vara permanent eller tillfällig. Kor får endast i undantagsfall bindas upp vid kalvning.</i>	☐	☐	☐	
	5.2.4.7	Om kalvning sker på djupströbädd i flocken: bevakar du djuren så att du vid behov kan avskilja ko och kalv från övriga djur i samband med födseln?	☐	☐	☐	
15	5.2.4.9	Om du har en uppbunden besättning: följer du då kraven? <ul style="list-style-type: none"> • högst 45 båsplatser för uppbundna djur • endast nöt som är äldre än 20 månader hålls uppbundna • de uppbundna djuren rastas minst 2 gånger i veckan utomhus under stallperioden. <i>Nötkreatur mellan 9-20 månader får stå uppbundna i sammanlagt en månad för tillvänjning.</i>	☐	☐	☐	

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	JA	NEJ	EJ RELEVANT	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
FODER OCH VATTEN						
16	5.1.9.5	Har alla djur alltid tillgång till vatten av god kvalitet?	☐	☐	☐	
17	5.1.9.1 5.1.9.2	Uppfyller du kraven på självförsörjningsgrad, dvs foder producerat på din egen gård utgör minst 75 procent av foderstaten? <i>Du kan samarbeta med en eller flera KRAV-certifierade gårdar om foder och gödsel så att era gårdar tillsammans uppnår självförsörjningsgraden. Ni ska då ha ett samarbetsavtal.</i>	☐	☐	☐	
18	5.1.9.7	Är allt foder av jordbruksursprung KRAV-certifierat?	☐	☐	☐	
19	5.1.9.11	Använder du karensårsfoder?	☐	☐	☐	Om Nej, gå vidare till punkt 20.
	5.1.9.12- 5.1.9.17	Om Ja: uppfyller du kraven på högsta andel karensårsfoder? <i>Hur stor andel som är tillåten beror på om fodret är odlat på egen gård eller inköpt, och om det är från första eller andra karensåret.</i>	☐	☐	☐	
20	5.1.10.3	Använder du enbart tillåtna mineralfoder? <i>På KRAVs webb finns mer information om vilka mineralfoder som är tillåtna: www.krav.se/tillatetbedomda-foder</i>	☐	☐	☐	
21	5.1.10.5- 5.1.10.7	Om du använder ensileringsmedel: är de tillåtna enligt KRAVs regler? <i>Ensileringsmedel som är bedömda som tillåtna finns på: www.krav.se/Tillatna-ensileringsmedel</i>	☐	☐	☐	
22	5.2.5.2	Uppfyller du kravet på högst 30 procent kraftfoder i foderstaten (kg ts) för slaktdjur och ungdjur?	☐	☐	☐	
23	5.2.5.3	Har alla djur fri tillgång till grovfoder av god kvalitet?	☐	☐	☐	
24	5.2.5.5	Uppfyller du minst ett av nedanstående alternativ för dina slakt- och rekryteringsdjur? • Djuren hålls huvudsakligen på betesmark under minst en betesperiod. • Du har en god utfodringsstrategi för att undvika över-/underutfodring- t.ex. analys av grovfoder och anpassning av utfodringen till olika djurgrupper. • Du har en bra tillväxt på dina slakt- och rekryteringsdjur, och kan visa det genom t.ex. normala slaktvikter.	☐	☐	☐	

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	JA	NEJ	EJ RELEVANT	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
HÄLSA OCH SKÖTSEL						
25	5.1.1.1	Är det ett gott hälsotillstånd i besättningen?	☐	☐	☐	
26	5.1.11.1 5.1.11.6	Har du god tillsyn över alla djur och tar omgående hand om djur som visar tecken på att vara sjuka eller skadade?	☐	☐	☐	
27	5.1.11.4	Har du en djurhälsoplan som åtminstone omfattar följande: <ul style="list-style-type: none"> • rutiner för smittskydd för besökare och för in- och utförelse av djur till/från besättningen, • en plan för provtagningar av till exempel parasiter eller för juverhälsa, • betesplanering för att minimera risken för infektioner med inälvparasiter, • karantän, vaccinationer eller andra åtgärder för att förbättra hälsan, • rengöring av stallar och desinfektion? Om du inte har en nedskriven hälsoplan, ska du kunna redogöra för den muntligen. För mallar, se: www.krav.se/mallar-djurhalsa	☐	☐	☐	
28	5.1.11.12 5.1.11.13	Uppfyller du kraven på karenstid efter behandlingar med läkemedel? <ul style="list-style-type: none"> • För preparat med fastställd karenstid, ska du tillämpa en dubbelt så lång karenstid. • För preparat med noll dagars karenstid eller där det saknas uppgift, ska du tillämpa 2 dygns karenstid. Vissa behandlingar är karensfria, se KRAVs regel 5.1.11.13.	☐	☐	☐	
29	5.1.11.10 5.1.11.11	Har du behandlat djuren mot parasiter?	☐	☐	☐	Om Nej, gå vidare till fråga 30.
	5.1.11.10 5.1.11.11	Om Ja: har du uppfyllt kraven nedan? <ul style="list-style-type: none"> • Behovet har påvisats genom provtagning eller behandlingen har rekommenderats av veterinär. • Du har inte använt långtidsverkande preparat som t.ex. flugbrickor eller vämkapslar. • Om du använt avermectiner, så är det beroende på att andra preparat inte bedömts vara effektiva. När djuren går på naturbetesmark ska du undvika preparat som innehåller avermectiner.	☐	☐	☐	
30	5.2.8.1	Om du låter kastrera kalvar: sker det <ul style="list-style-type: none"> • när de är yngre än 8 veckor, • med lokalbedövning, • med smärtstillande medel? Vid enstaka tillfällen kan du få låta kastrera äldre djur. Sedering av kalven i samband med kastrering är tillåten men inget krav. På KRAVs webb hittar du information om lokalbedövning, smärtlindring och sedering. www.krav.se/bedovning-och-smartlindring	☐	☐	☐	

PUNKT	REGEL	KRAVS REGLER 2016	JA	NEJ	EJ RELEVANT	KOMMENTAR/ÅTGÄRDAT DATUM:
31	5.2.8.2	<p>Om du låter avhorna kalvar: sker det</p> <ul style="list-style-type: none"> • när de är yngre än 8 veckor, • med lokalbedövning, • med smärtstillande medel? <p>Vid enstaka tillfällen kan du få låta avhorna äldre djur. Sederig av kalven i samband med avhoming är tillåten men inget krav. På KRAVs webb hittar du information om lokalbedövning, smärtlindring och sederig. www.krav.se/bedovning-och-smartlindring.</p>	☐	☐	☐	
32	5.1.12.2	<p>Undviker du att sätta samman nya grupper inför slakt?</p> <p>Om du ändå behöver göra det bör det inte ske senare än två veckor före transport så att djurgruppen hinner etablera sig.</p>	☐	☐	☐	